

Podpora čtenářství ve škole

Základní škola Liberec, Lesní 575/12, 460 01, Liberec 1

Inspirací k sepsání tohoto článku o příkladu dobré praxe mi byl článek ze dne 4. října 2011 uveřejněný v celostátním deníku MLADÁ FRONTA DNES pod názvem „Honzíkova cesta stále vítězí“. V tomto článku se pojednávalo o čtení ve školách, výsledcích výzkumů o propadech českých dětí ve čtenářské gramotnosti a o dopadech ekonomické krize na rodiny i na školy, kdy je stále méně peněz na pomůcky.

Na naší škole se snažíme děti podporovat ve čtení za pomoci rodiny, třídní, školní a městské knihovny. Již tradicí se stalo několik vyučovacích metod a třídních i školních projektů, které čtenářskou gramotnost rozvíjejí.

V letošním školním roce vyučujeme prvňáčky. S rodiči a dětmi jsme hned v měsíci září zavedli kalendáře na čtení, tzv. „Čtecí karty“. O vedení a zapisování do Čtecí karty byli rodiče obeznámeni na prvních třídních schůzkách. Děti si spolu s rodiči pravidelně každý den čtou, své čtení zapisují právě do již zmíněné měsíční Čtecí karty. V kolonce každého dne v měsíci je zápis o tom, co četli a nakreslený jeden z předem stanovených symbolů, jakým způsobem četli (děti samy četly, rodiče četli nebo se společně střídali). Než se prvňáčci naučí číst, je čtení pouze na rodičích. Čtení v rodině je nesmírně důležité, protože prvňáčci už jako posluchači získávají správný návyk na pravidelné čtení, společně s rodiči čtené prožívají a posilují tak svou touhu naučit se číst. V dalším období děti postupně dostávají k domácímu procvičování čtení zadané krátké texty z Živé abecedy, později ze Slabikáře či Čítanky. Tyto texty čtou nahlas a do Čtecí karty stručně zapíší, jak se jim čtení dařilo. Toto je určitě běžná praxe každé paní učitelky či pana učitele 1. stupně. My jsme ji rozšířily o zapisování do Čtecí karty a o následné každopondělní vyprávění o čtených knihách. Děti se na tato společná setkání nad knížkami velmi těší. Především proto, že každé pondělí mohou do školy přinést svoji knížku ukázat a povyprávět o ní. Odměnou jim je naslouchání a otázky od spolužáků. Od paní učitelky pak obdrží hodnotící razítko přímo do Čtecí karty.

Čtecí karty ponecháváme i u druháčků a třetáčků. Ti si do nich zapisují zadání čtecích domácích úkolů a názvy svých přečtených knih. Starší děti zároveň po přečtení knihy vyplňují „List o přečtené knize“, do kterého samy zapisují údaje o knize a svůj názor na knihu. Do stejného listu jim paní učitelka zapíše stručný komentář se slovním hodnocením čtení či knihy a samozřejmě inspirativní pochvalu a povzbuzení do dalšího čtení. Tyto listy si zakládáme do portfolia a na konci školního roku je svážeme do čtenářského deníku.

Vhodným obdobím pro nové knihy pro děti je období Vánoc. Sama osobně si nedokážu představit, že by jedním z mých dárečků pod vánočním stromkem nebyla kniha. Knihu mám bezprostředně spojenou s Vánoci a se čtením nových knížek během vánočních prázdnin. Rodiče našich dětí se nápadem nechali zlákat, a tak vznikl krásný povánoční projekt s názvem „Moje knížka od Ježíška“. Děti si přinesou do školy jednu knížku od Ježíška a navzájem si ji představují. Vzniká tím krásná inspirace pro čtení knih, pro vzájemné zapůjčování knih. Během výtvarné výchovy děti suchými křídami, tužkou a tuší kreslí titulní stranu knihy na formát čtvrtky A2 a dopisují k ní krátké texty či slogany, které danou knihu vystihují. Vytváří na svou knihu jakousi reklamu. Všechny práce si vystavíme po školní chodbě, a tak si i jednotlivé ročníky představí mezi sebou různé knižní tituly a novinky.

Období Vánoc využíváme také ke společnému zakoupení knih. Oslovíme rodiče dětí s prosbou o finanční pomoc, vybereme knižní novinku vhodnou pro daný ročník (tímto nám vypomáhala maminka našeho žáčka pracující v knihkupectví) a zakoupíme ji pro všechny děti ve třídě. Nyní již zbývá jen zabalit do vánočního papíru 30 knih a 1 pro sebe, obstarat vánoční třídní jedličku a už může třídní Ježíšek nadělit mnoho zabalených knížek. Tuto knihu pak společně několik měsíců čteme a pracujeme s jejími texty. Během třetí třídy jsme takto přečetli krásnou knihu od A. Lindgrenové Ronja, dcera loupežníka, v dalších ročnících od R. Dahla knihu Danny, mistr světa nebo mnoha cenami obdařenou novinku Straka v říši Entropie od české autorky Markéty Baňkové.

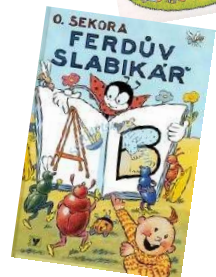
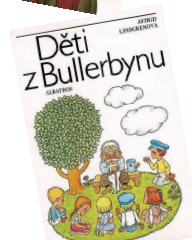
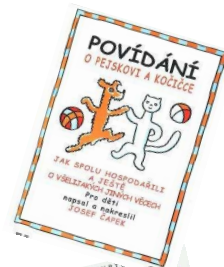
A kde je již zmíněná Honzíkova cesta? Tato krásná kniha českého autora Bohumila Říhy již též byla upravena do modernější podoby a mnoho rodičů ji svým dětem doporučí. Rádi si ji se svými dětmi přečtou, protože u nich evokují krásné vzpomínky na svá dětská léta. I mnohým současným dětem se kniha o Honzíkovi a prázdninovém dobrodružství u dědečka a babičky velmi líbí.

Mgr. Šárka Bartošová a Mgr. Helena Chmelařová
učitelky 1. stupně ZŠ Lesní, Liberec

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Čtecí kalendář prvňáčka

měsíc

Kdy?	Co jsme četli?	Jak?*	Podpis
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			
21.			
22.			
23.			
24.			
25.			
26.			
27.			
28.			
29.			
30.			
31.			

- * Společně jsme prohlíželi a četli (také obrázky).
- ☺ Rodiče četli (jiný vyspělý čtenář).
- ♥ Četl prvňáček.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Čtecí kalendář prvňáčka - říjen 2011

Kdy?	Co jsme četli?	Jak?	Podpis	Prvňáček čte zadané texty v Živé abecedě. Označí si je puntíkem a linkou na podpis.
1. říjen	JAK ZUMČARÍ ČYVÁL PYSY	✖	Amf.	
2. říjen	JAK ZUMČARÍ ČYVÁL PYSY	✖	Amf.	
3. říjen	JAK ZUMČARÍ ČYVÁL PYSY	✖	Amf.	
4. říjen	JAK ZUMČARÍ ČYVÁL PYSY	✖	Amf.	
5. říjen	JAK ZUMČARÍ ČYVÁL PYSY	✖	Amf.	
6. říjen	JAK ZUMČARÍ ČYVÁL PYSY	✖	Amf.	
7. říjen	JAK ZUMČARÍ ČYVÁL PYSY	✖	Amf.	
8. říjen	JAK ZUMČARÍ ČYVÁL PYSY	✖	Amf.	
9. říjen	JAK ZUMČARÍ ČYVÁL PYSY	✖	Amf.	
10. říjen	JAK ZUMČARÍ ČYVÁL PYSY	☺	Amf.	
11. říjen	JAK ZUMČARÍ ČYVÁL PYSY	☺	Amf.	
12. říjen	JAK ZUMČARÍ ČYVÁL PYSY	☺	Amf.	
13. říjen	JAK ZUMČARÍ ČYVÁL PYSY	☺	Amf.	Dobrá práce!
14. říjen	JAK ZUMČARÍ ČYVÁL PYSY	☺	Amf.	
15. říjen	JAK ZUMČARÍ ČYVÁL PYSY	☺	Amf.	
16. říjen	JAK ZUMČARÍ ČYVÁL PYSY	☺	Amf.	
17. říjen	JAK ZUMČARÍ ČYVÁL PYSY	☺	Amf.	Č. 1. KTO TO DOBŘE
18. říjen	JAK ZUMČARÍ ČYVÁL PYSY	☺	Amf.	Č. 2. KTO TO DOBŘE
19. říjen	JAK ZUMČARÍ ČYVÁL PYSY	☺	Amf.	Č. 3. KTO TO DOBŘE
20. říjen	JAK ZUMČARÍ ČYVÁL PYSY	☺	Amf.	Č. 4. KTO TO DOBŘE
21. říjen	JAK ZUMČARÍ ČYVÁL PYSY	☺	Amf.	Č. 5. KTO TO DOBŘE
22. říjen	JAK ZUMČARÍ ČYVÁL PYSY	☺	Amf.	Č. 6. KTO TO DOBŘE
23. říjen	JAK ZUMČARÍ ČYVÁL PYSY	☺	Amf.	Č. 7. KTO TO DOBŘE
24. říjen	JAK ZUMČARÍ ČYVÁL PYSY	☺	Amf.	Č. 8. KTO TO DOBŘE
25. říjen	JAK ZUMČARÍ ČYVÁL PYSY	☺	Amf.	Č. 9. KTO TO DOBŘE
26. říjen	JAK ZUMČARÍ ČYVÁL PYSY	☺	Amf.	Č. 10. KTO TO DOBŘE
27. říjen	JAK ZUMČARÍ ČYVÁL PYSY	☺	Amf.	Č. 11. KTO TO DOBŘE
28. říjen	JAK ZUMČARÍ ČYVÁL PYSY	☺	Amf.	Č. 12. KTO TO DOBŘE
29. říjen	JAK ZUMČARÍ ČYVÁL PYSY	☺	Amf.	Č. 13. KTO TO DOBŘE
30. říjen	JAK ZUMČARÍ ČYVÁL PYSY	☺	Amf.	Č. 14. KTO TO DOBŘE
31. říjen	JAK ZUMČARÍ ČYVÁL PYSY	☺	Amf.	Č. 15. KTO TO DOBŘE

Č. 1. KTO TO DOBŘE
 Č. 2. KTO TO DOBŘE
 Č. 3. KTO TO DOBŘE
 Č. 4. KTO TO DOBŘE
 Č. 5. KTO TO DOBŘE
 Č. 6. KTO TO DOBŘE
 Č. 7. KTO TO DOBŘE
 Č. 8. KTO TO DOBŘE
 Č. 9. KTO TO DOBŘE
 Č. 10. KTO TO DOBŘE
 Č. 11. KTO TO DOBŘE
 Č. 12. KTO TO DOBŘE
 Č. 13. KTO TO DOBŘE
 Č. 14. KTO TO DOBŘE
 Č. 15. KTO TO DOBŘE

Společně jsme
 prošli a četli
 (také obrázky).

☺ Rodiče, děti,
 máma, tatínek (11-15).

♥ Četl prvňáček.

15. října 2011

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Čtecí kalendář druháčka září 2007 *Johanka*

Kdy?	Co jsme četli?	Jak?	Podpis
10. září	MPC s. 13 <i>knihka</i>	+ ¹	
11. září	KARKULKA	+ ¹	
12. září	MPC s. 14	+ ¹	
13. září	MPC s. 15 <i>knihka KARKULKA</i>	+ ¹	
14. září	KARKULKA	+	
15. září	* - 0 - *		
16. září	* - 1 - *	+	
17. září	MPC s. 13 + 65 sloup	+ ¹	
18. září	MPC s. 16 <i>knihka Sulejka</i>	+ ¹	
19. září	MPC s. 18-19	+	
20. září	MPC s. 25 + 26	+ ¹	
21. září	MPC s. 20-23	+	
22. září	* - 1 - *	+	
23. září	* - 1 - + <i>knihka Sulejka</i>	+ ¹	
24. září	MPC s. 32 (6.6)	+	
25. září	MPC s. 36 <i>Johanka u své učitelky</i>	+	
26. září	<i>listy knihka</i>	+	
27. září	<i>knihka</i>	+	
28. září	<i>knihka Sulejka</i>	+	
29. září	<i>netol Medvídek Pí</i>	+	
30. září		+	

Knihy a časopisy, které jsem tento měsíc dočetl/a:

na Čtečinoš: MOJÍ KAHARČI PÍ

*malém
vignovi
(L. Palackova)*

*červená karkulka -
knihka od J. Hordkone
+ J. Suelle*

Jak jsme četli?
Dupláte symbol.

+ Druháček četl nahlas bez potíží.

/ Druháček četl nahlas.

* Druháček četl společně s rodiči (v páru, střídavě).

☺ Rodiče (prarodiče, sourozence) četli druháčkovi.

Druháček si četl sám pro sebe.

Zkratky: MPC - Moje první čítanka * Č - Čítanka

*Pamí učitelka, Johanka četla, ale spala u knihičky, které četl, se
mo' link podesnat, děduji na padesátu*